

APROBAT
prin Hotărârea Consiliului
de administrație al ANRE
nr. ___ din _____ 2019

METODOLOGIE

de determinare, aprobare și aplicare a tarifelor pentru serviciul public de alimentare cu apă, de canalizare și epurare a apelor uzate

Secțiunea 1

DISPOZIȚII GENERALE

1. Metodologia de determinare, aprobare și aplicare a tarifelor pentru serviciul public de alimentare cu apă, de canalizare și epurare a apelor uzate (în continuare Metodologie) are drept scop stabilirea modului de calculare, aprobare, ajustare și aplicare a tarifelor pentru serviciile publice de alimentare cu apă, de canalizare și epurare a apelor uzate.

2. Prezenta Metodologie se aplică la determinarea tarifelor de către operatorii care furnizează/prestează serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare.

3. Prezenta Metodologie stabilește:

a) principiile, modul de calculare, aprobare și ajustare a tarifelor reglementate pentru serviciul public de alimentare cu apă tehnologică;

b) principiile, modul de calculare, aprobare și ajustare a tarifelor reglementate pentru serviciul public de alimentare cu apă potabilă;

c) principiile, modul de calculare, aprobare și ajustare a tarifelor reglementate pentru serviciul public de canalizare și epurare a apelor uzate;

d) principiile, modul de calculare, aprobare și ajustare a tarifelor reglementate pentru producerea și/sau transportarea apei în vederea redistribuirii;

e) modul de separare a consumurilor, cheltuielilor și a rentabilității între activitățile practicate și serviciile furnizate/prestate de către operatori;

f) componența și modul de determinare a cheltuielilor aferente furnizării serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare;

g) modul de determinare și aprobare a cheltuielilor de bază, și modul de actualizare a acestora pentru ceilalți ani din ciclul alternat de 5 ani consecutivi;

h) metoda de calculare a rentabilității;

i) metoda de repartizare a cheltuielilor comune ale întreprinderii între activitățile practicate și serviciile furnizate/prestate.

4. Prezenta Metodologie este bazată pe următoarele principii de reglementare:

a) furnizarea/prestarea fiabilă și continuă consumatorilor a serviciilor publice de alimentare cu apă potabilă și/sau apă tehnologică, a serviciului public de canalizare și epurare a apelor uzate în condiții de siguranță și cu utilizarea eficientă a obiectelor sistemului public de alimentare cu apă și de canalizare;

b) suportarea de către consumatori doar a cheltuielilor justificate, minim necesare operatorului pentru captarea, tratarea, filtrarea, pomparea, transportul, înmagazinarea și distribuția apei, colectarea, transportul, epurarea și evacuarea apelor uzate;

c) desfășurarea activităților reglementate la maximă eficiență, ce ar oferi operatorului posibilitatea de a recupera cheltuielile sale justificate, necesare pentru desfășurarea activității reglementate și recuperarea mijloacelor financiare investite în dezvoltarea, renovarea și reconstrucția sistemului public de alimentare cu apă și de canalizare și obținerea unei rentabilități rezonabile;

d) asigurarea transparenței în procesul de reglementare a tarifelor.

5. În sensul prezentei Metodologii se utilizează noțiunile definite în Legea privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare nr. 303 din 13 decembrie 2013, cu modificările ulterioare, și următoarele noțiuni și termeni:

ajustarea cheltuielilor de bază/tarifelor – procedura de examinare a calculației cheltuielilor de bază/tarifelor în conformitate cu prevederile prezentei Metodologii prin care se asigură corelarea cheltuielilor de bază/tarifelor stabilite anterior cu factorii de influență, precum indicii de prețurilor de consum în Republica Moldova, indicii de eficientizare, modificarea lungimii rețelelor, volume ș.a.;

actualizarea tarifelor – procedura de analiză și determinare a tarifelor, în conformitate cu prevederile prezentei Metodologii și a condițiilor (parametrilor) efective de activitate pentru perioada precedentă de reglementare;

an de bază – primul an dintr-un ciclu alternat de 5 ani consecutivi, pentru care cheltuielile de bază stabilite în prezenta metodologie se determină în mod detaliat conform prevederilor stipulate în Secțiunea 5 din prezenta Metodologie;

cheltuieli de bază – cheltuielile materiale, cheltuielile cu personalul, cheltuielile de întreținere și exploatare, cheltuielile de distribuție și administrative determinate de operator în conformitate cu prevederile Secțiunilor 4-5 din prezenta Metodologie, care se avizează sau se aprobă, după caz, de Agenție pentru anul de bază.

cheltuieli neproductive – cheltuielile ce nu aduc beneficiu și/sau plusvaloare operatorului;

devieri tarifare – componenta de corectare a venitului reglementat actualizat pentru anul precedent și cel efectiv înregistrat în aceeași perioadă. Aceste devieri (deficit sau excedent tarifar) se determină în baza diferenței parvenite dintre parametrii prognozați și cei real înregistrați în perioada precedentă de reglementare, incluși în calculul tarifelor;

tarif pentru serviciul public de alimentare cu apă tehnologică - contravaloarea tuturor activităților și operațiunilor desfășurate de operator și necesare pentru furnizare/prestare consumatorilor a serviciului public de alimentare cu apă tehnologică. Tariful pentru serviciul public de alimentare cu apă tehnologică se stabilește la 1 m³ de apă tehnologică, nu include taxa pe valoare adăugată (TVA) și se aplică pentru toți consumatorii de apă tehnologică deserviți de operator;

tarif pentru serviciul public de alimentare cu apă potabilă – contravaloarea tuturor activităților și operațiunilor desfășurate de operator și necesare pentru furnizarea/prestarea serviciului public de alimentare cu apă potabilă consumatorilor. Tariful pentru serviciul public de alimentare cu apă potabilă se stabilește la 1 m³ de apă potabilă. Tariful nu include TVA și se aplică pentru toți consumatorii de apă potabilă deserviți de operator;

tarif pentru serviciul public de canalizare și de epurare a apelor uzate - contravaloarea tuturor activităților și operațiunilor, desfășurate de operator și necesare pentru furnizare/prestare consumatorilor a serviciului public de canalizare și de epurare a apelor uzate. Tariful pentru serviciul public de canalizare și de epurare a apelor uzate se stabilește la 1 m³ de apă uzată, nu include TVA și se aplică pentru toți consumatorii deserviți de operator;

tarif pentru producerea și/sau transportarea apei în vederea redistribuirii – contravaloarea tuturor activităților și operațiunilor, desfășurate de operator și necesare pentru producerea și/sau transportarea apei de către un operator în vederea redistribuirii apei de către alt operator. Tariful pentru producerea și/sau transportarea apei în vederea redistribuirii se stabilește la 1 m³ de apă. Tariful nu include TVA și se aplică în relațiile dintre operatorii respectivi;

venit reglementat – venitul aferent unui an calendaristic de reglementare, recunoscut de organul de reglementare ca fiind necesar și justificat pentru acoperirea tuturor cheltuielilor reglementate ale operatorului și posibilitatea obținerii de către operator a unei rentabilități rezonabile.

Secțiunea 2

Definirea serviciilor furnizate/prestate de operatori și a tarifelor reglementate

6. Prezenta Metodologie prevede determinarea, aprobarea și aplicarea tarifelor pentru următoarele servicii publice furnizate/prestate de operatori consumatorilor:

- a) serviciul public de alimentare cu apă potabilă;
- b) serviciul public de alimentare cu apă tehnologică;
- c) serviciul public de canalizare și epurare a apelor uzate;
- d) serviciul pentru producerea și/sau transportarea apei în vederea redistribuirii.

7. Serviciul public de alimentare cu apă potabilă include ansamblul de activități și operațiuni desfășurate de operator privind dezvoltarea, întreținerea și exploatarea stațiilor de pompare și de tratare a apei brute, a rezervoarelor de înmagazinare a apei potabile, a rețelelor publice de transport și de distribuție a apei potabile, a altor mijloace fixe și imobilizări necorporale aferente și utilizate de operator în activitatea de furnizare a apei potabile consumatorilor.

8. Serviciul public de alimentare cu apă tehnologică include ansamblul de activități și operațiuni desfășurate de operator privind dezvoltarea, întreținerea și utilizarea stațiilor de pompare a apei brute, a rețelelor de transport al apei brute, a stațiilor de tratare a apei brute, a rezervoarelor de înmagazinare a apei tehnologice, a rețelelor publice de transport și de distribuție a apei tehnologice, a altor mijloace fixe și imobilizări necorporale aferente și utilizate de operator în activitatea de furnizare a apei tehnologice consumatorilor.

9. Serviciul public de canalizare și epurare a apelor uzate include ansamblul de activități și operațiuni desfășurate de operator legate de dezvoltarea, întreținerea și utilizarea rețelelor publice de canalizare, a stațiilor de pompare a apelor uzate, a stațiilor de epurare și evacuare a apelor uzate, a altor mijloace fixe și imobilizări necorporale aferente și utilizate de operator pentru furnizarea/prestarea serviciului public de canalizare consumatorilor.

10. Serviciul pentru producerea și/sau transportarea apei în vederea redistribuirii include ansamblul de activități și operațiuni desfășurate de operator, după caz, privind dezvoltarea, întreținerea și exploatarea stațiilor de pompare și de tratare a apei brute, a rezervoarelor de înmagazinare a apei potabile, a rețelelor publice de transport, a altor mijloace fixe și imobilizări necorporale aferente și utilizate de operator în activitatea de producere și/sau transport a apei în vederea redistribuirii.

11. Dezvoltarea sistemului public de alimentare cu apă și de canalizare include activitățile și operațiunile desfășurate de operator privind construcția noilor capacități și majorarea capacităților existente de captare, de pompare, de transport, de tratare, de înmagazinare și de distribuție a apei tehnologice și a apei potabile, de colectare, de transport, de epurare și de evacuare a apelor uzate și epurate.

12. Întreținerea sistemului public de alimentare cu apă și de canalizare include activitățile și operațiunile desfășurate de operator privind reparația capitală, renovarea și înlocuirea rețelelor publice de alimentare cu apă și de canalizare, a stațiilor de pompare și de tratare a apei, a stațiilor de epurare a apelor uzate și a altor imobilizări corporale aflate la balanță operatorului și utilizate la furnizarea/prestarea serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, reparația curentă, deservirea, verificarea, asigurarea securității rețelelor publice de apă și de canalizare, a altor mijloace fixe și imobilizări necorporale utilizate în activitatea de furnizare/prestare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, inclusiv a celor transmise de către organele administrației publice

locale la exploatare și deservire tehnică, instalarea, verificarea metrologică, reparația și înlocuirea contoarelor la consumatorii casnici, conform Legii privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare.

13. Utilizarea rețelelor publice de alimentare cu apă include activitățile și operațiunile operatorului legate de captarea, de transportul și de tratarea apei brute, de transportul, de distribuția, de evidența și de furnizarea apei tehnologice și a apei potabile consumatorilor, asigurarea regimurilor optime de funcționare a sistemului public de alimentare cu apă și asigurarea calității apei livrate la punctele de delimitare cu instalațiile interne ale consumatorilor.

14. Utilizarea rețelelor publice de canalizare și epurarea apelor uzate include activitățile și operațiunile operatorului ce țin de colectarea, de transportul până la stațiile de epurare a apelor uzate de la consumator, epurarea apelor uzate, evacuarea apelor epurate în emisar, evacuarea, tratarea și depozitarea nămolurilor provenite din tratarea apelor uzate.

15. Furnizarea/prestarea serviciului public de alimentare cu apă consumatorilor și a serviciului public de canalizare include activitățile și operațiunile operatorului ce țin de procesul de captare, pompare, transportare, tratare, distribuție a apei potabile, epurare și evacuare a apelor uzate, încheierea contractelor de furnizare/prestare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare cu consumatorii, determinarea, în baza indicilor contoarelor, a volumelor de apă consumate de fiecare consumator, facturarea apei potabile și tehnologice furnizate și a serviciului public de canalizare prestat consumatorilor, colectarea plăților pentru apa furnizată și serviciul de canalizare prestat consumatorilor și menținerea relațiilor cu consumatorii.

16. Prezenta Metodologie reglementează modul de calculare, aprobare, ajustare și aplicare a următoarelor tarife:

- a) tariful pentru serviciul public de alimentare cu apă potabilă;
- b) tariful pentru serviciul public de alimentare cu apă tehnologică;
- c) tariful pentru serviciul public de canalizare și de epurare a apelor uzate;
- d) tariful pentru producerea și/sau transportarea apei în vederea redistribuirii.

Secțiunea 3

Determinarea tarifelor

17. Tariful pentru serviciul public de alimentare cu apă potabilă se determină în baza formulei:

$$TSAP_n = \frac{VSAP_n}{VAP_n} = \frac{CSAP_n + RAP_n \pm DVP_{n-1}}{VAP_n}$$

unde:

$VSAP_n$ – venitul reglementat de la furnizarea/prestarea în anul de reglementare „n” a apei potabile, necesar de a fi obținut de operator pentru acoperirea costurilor necesare pentru desfășurarea activității de furnizare/prestare a serviciului public de alimentare cu apă potabilă, mii lei;

VAP_n - volumul total de apă potabilă furnizat în anul de reglementare „n” măsurat la punctele de ieșire din rețelele publice de alimentare cu apă potabilă, mii m³;

$CSAP_n$ – cheltuielile operatorului în anul de reglementare „n” necesare pentru desfășurarea activității de furnizare/prestare a serviciului public de alimentare cu apă potabilă, mii lei;

RAP_n – rentabilitatea operatorului pentru anul de reglementare „n” determinată conform pct. 46 din prezenta Metodologie, mii lei;

DVP_{n-1} – devierile tarifare create la operator în perioada precedentă de reglementare, mii lei.

18. Tariful pentru serviciul public de alimentare cu apă tehnologică se determină în baza formulei:

$$TSAT_n = \frac{VSAT_n}{VAT_n} = \frac{CSAT_n + RAT_n \pm DVT_{n-1}}{VAT_n}$$

unde:

$VSAT_n$ este venitul reglementat de la furnizarea/prestarea în anul de reglementare „n” a apei tehnologice, necesar de a fi obținut de operator pentru acoperirea costurilor necesare desfășurării activității de furnizare/prestare consumatorilor a serviciului public de alimentare cu apă tehnologică, mii lei;

VAT_n – volumul total de apă tehnologică furnizată în anul de reglementare „n” tuturor consumatorilor deserviți de operator, determinat în baza indicilor contoarelor instalate la consumatori, mii m³;

$CSAT_n$ – cheltuielile justificate ale operatorului în anul de reglementare „n” necesare pentru desfășurarea activității de furnizare/prestare a serviciului public de alimentare cu apă tehnologică, mii lei;

RAT_n – rentabilitatea operatorului pentru anul de reglementare „n”, determinată conform pct. 46 din prezenta Metodologie, mii lei;

DVT_{n-1} – devierile tarifare create la operator în perioada precedentă de reglementare, mii lei.

19. Tariful pentru serviciul public de canalizare și epurare a apelor uzate se determină conform formulei:

$$TSC_n = \frac{VSC_n}{VAU_n} = \frac{CSC_n + RC_n \pm DVC_{n-1}}{VAU_n}$$

unde:

VSC_n este venitul reglementat de la furnizarea/prestarea în anul de reglementare „n” a serviciului public de canalizare și epurare a apelor uzate, necesar de a fi obținut de operator pentru acoperirea costurilor necesare desfășurării activității de furnizare/prestare consumatorilor a serviciului public de canalizare și epurare a apelor uzate, mii lei;

VAU_n – volumul total al apelor uzate deversate în anul de reglementare „n” în rețelele publice de canalizare, mii m³. Acest volum se determină reieșind din datele contoarelor instalate la consumatori. În lipsa contoarelor volumul apelor uzate se determină la un nivel egal cu volumul apei tehnologice și apei potabile furnizate de operator consumatorilor;

CSC_n – cheltuielile operatorului în anul de reglementare „n” necesare pentru desfășurarea activității de furnizare/prestare a serviciului public de canalizare și epurare a apelor uzate, mii lei;

RC_n – rentabilitatea operatorului pentru anul de reglementare „n” determinată conform pct. 46 din prezenta Metodologie, mii lei;

DVC_{n-1} – devierile tarifare create la operator în perioada precedentă de reglementare.

20. Tariful pentru producerea și/sau transportarea apei în vederea redistribuirii se determină în baza formulei:

$$TPTA_n = \frac{VPTA_n}{VAPT_n} = \frac{CPTA_n + RPTA_n \pm DVPT_{n-1}}{VAPT_n}$$

unde:

$VPTA_n$ – venitul reglementat de la furnizarea apei produse și/sau de la transportarea apei în vederea redistribuirii în anul de reglementare „n”, necesar de a fi obținut de operator pentru acoperirea costurilor necesare pentru desfășurarea activității de producere și/sau de transportare a apei în vederea redistribuirii, livrată la punctele de delimitare dintre doi operatori, mii lei;

$VAPT_n$ – volumul total de apă furnizat în anul de reglementare „n” măsurat la punctele de delimitare între doi operatori, mii m³;

$CPTA_n$ – cheltuielile operatorului în anul de reglementare „n” necesare pentru desfășurarea activității de producere și/sau de transportare a apei în vederea redistribuirii până la punctele de delimitare între doi operatori, mii lei;

$RPTA_n$ – rentabilitatea operatorului pentru anul de reglementare „n” determinată conform pct. 46 din prezenta Metodologie, mii lei;

$DVPT_{n-1}$ – devierile tarifare create la operator în perioada precedentă de reglementare, mii lei.

21. Volumul total de apă considerat în scopuri tarifare în anul de reglementare „n”, se determină conform formulei:

$$VA_n = VAC_n + VAPP_n = VAP_n + VAT_n + VAPT_n + CTP_n$$

unde:

VA_n este volumul total de apă acceptat în scopuri tarifare în anul de reglementare „n”, mii m³;

VAC_n – volumul de apă extras (captat) din fondul apelor agreat în scopuri tarifare în anul de reglementare „n” pentru alimentarea tuturor consumatorilor cu apă, mii m³;

$VAPP_n$ – volumul apei procurate de la alte persoane în anul de reglementare „n”, mii m³;

CTP_n – consumul tehnologic și pierderile de apă în sistemul public de alimentare cu apă, în anul de reglementare „n”, aprobate în modul stabilit de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică (în continuare Agenția), mii m³.

Secțiunea 4

Structura cheltuielilor

22. Reieșind din procesul tehnologic și specificul activității operatorilor sistemelor publice de alimentare cu apă și de canalizare și conform prevederilor articolului 35 din Legea privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, prezenta Metodologie prevede următoarea structură a cheltuielilor care stau la baza determinării tarifelor:

- a) Cheltuieli de bază (CB);
- b) Cheltuielile privind amortizarea mijloacelor fixe și a imobilizărilor necorporale (CAI);
- c) Cheltuieli de procurare a apei (CAP);
- d) Cheltuieli pentru energia electrică (CEE);
- e) Redevența (RDV);
- f) Cheltuieli privind achiziționarea contoarelor pentru consumatorii casnici (CAC);
- g) Cheltuieli de tratare a apelor uzate conform contractelor încheiate cu terțe părți (CTR);
- h) Alte cheltuieli operaționale (AC).

23. Formulele generale de determinare a cheltuielilor operatorului necesare pentru furnizarea/prestarea în anul de reglementare „n” a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare au următorul conținut:

a) pentru serviciul public de alimentare cu apă potabilă furnizată consumatorilor la punctele de ieșire din rețelele publice de alimentare cu apă:

$$CSAP_n = CBap_n + CAIap_n + CAPap_n + CEEap_n + RDVap_n + CACap_n + ACap_n$$

b) pentru serviciul public de alimentare cu apă tehnologică:

$$CSAT_n = CBat_n + CAIat_n + CAPat_n + CEEat_n + RDVat_n + ACat_n$$

c) pentru serviciul public de canalizare și epurare a apelor uzate:

$$CSC_n = CBc_n + CAIc_n + CEEc_n + RDVc_n + CTRau_n + ACC_n$$

d) pentru serviciul de producere și/sau de transportare a apei în vederea redistribuirii:

$$CPTA_n = CBpt_n + CAIpt_n + CAPpt_n + CEEpt_n + RDVpt_n + ACpt_n$$

unde:

CB_n – cheltuielile de bază ale operatorului aferente serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, și se determină conform formulei:

$$CB_n = CM_n + CP_n + CIE_n + CAD_n$$

unde:

CM_n – cheltuielile materiale aferente serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare în anul de reglementare „n”;

CP_n – cheltuielile cu personalul operatorului aferente serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare în anul de reglementare „n”;

CIE_n – cheltuielile de întreținere și exploatare a sistemului public de alimentare cu apă și de canalizare în anul de reglementare „n”;

CAD_n – cheltuielile de distribuție și administrative ale operatorului aferente serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare în anul de reglementare „n”;

CAI_n – cheltuielile privind amortizarea mijloacelor fixe și a imobilizărilor necorporale aflate la balanța operatorului și aferente serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare în anul de reglementare „n”;

CAP_n – cheltuieli pentru apa procurată de la alte persoane în anul de reglementare „n”;

CEE_n – cheltuielile pentru energia electrică procurată de operator, aferente serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare în anul de reglementare „n”;

RDV_n – plata pentru transmiterea dreptului de folosință a bunurilor domeniului public sau privat al unității administrativ-teritoriale, aferente serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare în anul de reglementare „n”;

$CACap_n$ – cheltuielile privind achiziționarea contoarelor consumatorilor casnici, aferente serviciului public de alimentare cu apă potabilă în anul de reglementare „n”;

AC_n – alte cheltuieli operaționale aferente serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare în anul de reglementare „n”.

Secțiunea 5

Determinarea și ajustarea cheltuielilor

24. Cheltuielile materiale cuprind valoarea:

a) materialelor tehnologice de bază - reactivii chimici, materialele de filtrare și alte tipuri de materiale nemijlocit utilizate în procesele de captare, de filtrare, de pompare, de tratare, de transport și de distribuție a apei până la consumator, epurare și evacuare a apelor uzate, control și menținerea calității apei tehnologice, apei potabile și apelor uzate;

b) materialelor consumabile - piese de schimb, energie termică, apă, gaze naturale, combustibil, lubrifianți, obiecte de mică valoare și scurtă durată, materiale de protecție, materiale de construcție și alte tipuri de materiale utilizate de operator în desfășurarea activității reglementate, în afară de cele utilizate pentru întreținerea și exploatarea infrastructurii tehnico-edilitare;

c) materiale consumabile pentru întreținerea și exploatarea infrastructurii tehnico-edilitare - materiale de construcție și alte tipuri de materiale utilizate de operator în procesul de captare, de

pompare, de transport, de înmagazinare, de distribuție și de furnizare a apei tehnologice și a apei potabile, furnizării serviciului public de canalizare, epurare și evacuare a apelor uzate, necesare pentru deservirea, întreținerea și reparația rețelelor publice de apă și de canalizare.

25. Cheltuielile materiale se determină de operator reieșind din prețurile conform rezultatelor licitațiilor publice de achiziționare a materialelor utilizate conform legislației, consumurilor specifice justificate, volumele de apă necesare de a fi captate și tratate, volumele de apă uzată, volumele de lucrări necesare de a fi efectuate, lungimea rețelelor, numărul și capacitățile stațiilor de pompare, tratare și epurare, planurile de deservire tehnică, întreținere și reparație a mijloacelor fixe și a imobilizărilor necorporale, cerințele față de calitatea apei și protecția mediului, starea tehnică a mijloacelor fixe, numărul angajaților, numărul consumatorilor, alți factori care nemijlocit influențează nivelul consumului de materiale, luând în considerație consumurile de materiale efectiv înregistrate în anii precedenți.

26. Cheltuielile materiale se determină de către operator separat pentru fiecare tip de serviciu furnizat/prestat (alimentare cu apă tehnologică, alimentare cu apă potabilă, de producere și/sau de transportare a apei în vederea redistribuirii, serviciul de canalizare și epurare a apelor uzate). Pentru aceasta cheltuielile materiale se evidențiază direct la tipul concret de activitate și serviciu furnizat după destinație. Cheltuielile materialelor tehnologice de bază și cele consumabile care direct nu pot fi alocate la tipul concret de activitate sau serviciu furnizat/prestat, cheltuielile materiale ale subdiviziunilor auxiliare, de distribuire și administrative se repartizează între activități și servicii după cum urmează:

a) cheltuielile materialelor tehnologice de bază și celor consumabile utilizate la captarea, pomparea, transportul și tratarea (1 treaptă) a apei brute se repartizează între serviciul de alimentare cu apă tehnologică și apă potabilă în baza normativelor determinate reieșind din volumele de apă preconizate a fi furnizate consumatorilor;

b) celelalte cheltuieli materiale care nu pot fi alocate direct, cheltuielile materiale ale subdiviziunilor auxiliare, de distribuire și administrative se repartizează între activitățile desfășurate de operator și între tipurile de servicii furnizate/prestate proporțional veniturilor obținute de la activitățile desfășurate și serviciile furnizate/prestate în anul de reglementare „n-1”.

27. Cheltuielile materiale pentru fiecare tip de serviciu reglementat furnizat/prestat se determină în mod detaliat pentru fiecare an de bază (CM₀) în componența cheltuielilor de bază.

28. Cheltuielile cu personalul se determină reieșind din: numărul necesar al personalului operatorului nemijlocit încadrat în procesul de captare, pompare, transportare, tratare, distribuție și furnizare a apei tehnologice și a apei potabile; numărul personalului de lucru încadrat în furnizarea/prestarea serviciului de canalizare, epurare și evacuare a apelor uzate; numărul personalului de întreținere, exploatare și reparație a rețelelor de apă și canalizare, instalațiilor de captare, pompare, tratare, înmagazinare a apei, rețelelor de canalizare, instalațiilor de epurare și evacuare a apelor uzate, altor mijloace fixe și imobilizări necorporale aferente serviciului public de alimentare cu apă, de canalizare și epurare a apelor uzate; numărul altor categorii de personal necesar pentru desfășurarea activității reglementate (de deservire, de evidentă a apei, de control al echipamentelor de măsurare, de control al calității apei, personalului subdiviziunilor auxiliare, personalului de distribuire și administrativ); din categoria necesară de calificare a personalului; cuantumul minim garantat al salariului în sectorul real; coeficientul complexității ramurii; regimul și condițiile de lucru; alte plăți și sporuri obligatorii stabilite de Codul Muncii al Republicii Moldova; cuantumurile contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii și prima de asigurare obligatorie de asistență medicală.

Coeficientul de complexitate de ramură se stabilește la nivel maxim, în cazul în care volumul efectiv al consumului tehnologic și a pierderilor tehnologice în sistemul public de alimentare cu apă înregistrat de operator nu va depăși 25 % din volumul apei extrase. Corespunzător, coeficientul de complexitate de ramură se diminuează cu 0,01 pentru fiecare procent ce se va înregistra de operator

peste pragul stabilit mai sus a consumului tehnologic și a pierderilor tehnologice în sistemul public de alimentare cu apă, dar nu mai mult de 0,3.

29. Cheltuielile cu personalul se determină pentru fiecare tip de serviciu reglementat furnizat direct după destinație, iar cele care nu pot fi alocate direct, ale subdiviziunilor auxiliare, cele de ordin comun, de distribuție și administrative se repartizează între activitățile practicate de operator și între serviciile reglementate furnizate după cum urmează:

a) cheltuielile cu personalul nemijlocit încadrat în procesul de captare, pompare, transportare și tratare (1 treaptă) a apei brute se repartizează între serviciul public de alimentare cu apă tehnologică și apă potabilă reieșind din volumele de apă preconizate a fi furnizate consumatorilor;

b) celelalte cheltuieli cu personalul care nu pot fi alocate direct, se repartizează între activitățile desfășurate de operator și între tipurile de servicii reglementate furnizate proporțional veniturilor obținute de la activitățile desfășurate și serviciile furnizate în anul de reglementare „n-1”.

30. Cheltuielile cu personalul se determină în mod detaliat pentru fiecare an de bază (CP_o) în componența cheltuielilor de bază.

Cheltuielile legate de contribuțiile de asigurări sociale de stat obligatorii și primele de asigurare obligatorie de asistență medicală se includ în cheltuieli cu personalul și se determină în baza tarifelor/primelor prevăzute de legile respective pentru anul de bază. Actualizarea anuală a acestor cheltuieli va fi efectuată în corespundere cu cheltuielile cu personalul, actualizate pentru anul de reglementare ”n” și tarifele/primele prevăzute de legile respective pentru anul de reglementare ”n”.

31. Cheltuielile de întreținere și exploatare a sistemului public de alimentare cu apă și de canalizare includ cheltuielile pentru serviciile și lucrările contractate de la terțe persoane pentru verificarea, deservirea tehnică, întreținerea, exploatarea și reparația rețelelor publice de alimentare cu apă tehnologică, apă potabilă, rețelelor publice de canalizare, inclusiv celor transmise operatorului la deservirea tehnică, a stațiilor de captare, pompare și tratare a apei brute, stațiilor de epurare și evacuare a apelor uzate, a instalațiilor și a aparatelor de laborator și control al calității apei, a clădirilor și construcțiilor de producție, a subdiviziunilor auxiliare, a mijloacelor de transport, a aparatelor de măsurare și control, a instalațiilor de protecție și securitate, a sistemelor de automatizare și de dispecerizare, a echipamentelor de măsurare, inclusiv a contoarelor instalate la consumatorii casnici, a instalațiilor electrice, și a altor mijloace fixe și imobilizări necorporale aferente sistemului public de alimentare cu apă și de canalizare. Cheltuielile de întreținere și exploatare, care nu pot fi atribuite direct se repartizează pe tipul de activitate și tipul de serviciu furnizat/prestat ca și în cazul cheltuielilor materiale.

32. Cheltuielile de întreținere și exploatare a sistemului public de alimentare cu apă și de canalizare se determină în mod detaliat pentru fiecare an de bază (CIE_o) în componența cheltuielilor de bază.

33. În cheltuielile de distribuție și administrative se includ cheltuielile justificate și anume: de deservire, întreținere și reparație (cu excepția costurilor capitalizate aferente reparației capitale) a imobilizărilor necorporale și corporale, obiectelor de mică valoare și scurtă durată cu destinație administrativă, de deservire, întreținere și reparație a obiectelor de mică valoare și scurtă durată utilizate de către structurile administrative, cheltuieli justificate privind leasingul, locațiunea operațională a imobilizărilor corporale cu destinație de distribuție și administrativă, inclusiv aferente desfășurării adunării generale a acționarilor, cheltuieli de conservare și de asigurare a pazei mijloacelor fixe conservate în conformitate cu Regulamentul cu privire la conservarea și deconservarea bunurilor nefolosite în procesul tehnologic, aprobat de Ministerul Privatizării și Administrării Proprietății de Stat a Republicii Moldova nr. 537/03 din 25 martie 1998, (*Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1998, nr. 111-113, art. 222*), și necesare pentru asigurarea fiabilității furnizării/prestării serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, cheltuieli justificate pentru paza obiectelor administrative și asigurarea securității antiincendiară a acestora, cheltuieli justificate de protecție civilă, cheltuieli justificate privind delegarea personalului administrativ legate de

activitățile reglementate, cheltuieli de protocol (reprezentanță) cu excepția cheltuielilor frecventării manifestațiilor culturale, reprezentațiilor teatralizate, alte cheltuieli similare efectuate în timpul sau în afara orelor de muncă, cheltuieli ce țin de asigurarea obligatorie a personalului administrativ ce participă în procesul tehnologic și a bunurilor cu destinație administrativă, cheltuieli aferente angajării forței de muncă, costul serviciilor furnizate operatorului de către bănci, cheltuieli privind publicarea situațiilor financiare în mass-media, cheltuieli privind serviciile de internet, telecomunicații și poștale de ordin de distribuire și administrativ, de pregătirea și perfecționarea profesională a personalului administrativ necesare desfășurării activității de furnizare/prestare a serviciilor publice de alimentare cu apă și de canalizare, cheltuieli pentru cercetări științifice și dezvoltare, care nu se capitalizează, coordonate în prealabil de autoritatea administrației publice locale sau de Agenție, după caz, cheltuieli pentru procurarea literaturii de specialitate, materialelor normative și instructive, precum și abonarea la ediții de specialitate (ziare, reviste etc.), cu excepția celor recunoscute ca mijloace fixe, comisioanele achitate entităților care oferă operatorului servicii de facturare, de expediere a facturilor de plată, de colectare a plăților de la consumatori și de decontare privind serviciile publice de alimentare cu apă și de canalizare furnizate consumatorilor, cheltuielile privind lucrul cu consumatorii, informarea consumatorilor, cheltuielile privind serviciile tipografice, și alte cheltuieli de distribuire și administrative justificate.

34. Cheltuielile de distribuire și administrative se determină integral pe operator și se alocă între activitățile desfășurate și serviciile reglementate furnizate/prestate consumatorilor proporțional veniturilor obținute de la desfășurarea activităților și furnizarea/prestarea serviciilor reglementate în anul de reglementare „n-1”, luând-se în considerație cheltuielile administrative aferente prestării serviciilor auxiliare. Operatorii care furnizează/prestează și alte servicii publice de gospodărie comunală sunt în drept să alocă cheltuielile administrative între activitățile desfășurate și serviciile reglementate furnizate/prestate consumatorilor proporțional cheltuielilor cu personalul aferente desfășurării activităților și furnizării/prestării serviciilor reglementate în anul de reglementare „n-1”.

35. Cheltuielile de distribuire și administrative se determină în mod detaliat pentru fiecare an de bază (CAD₀) în componența cheltuielilor de bază.

36. Pentru anii 2, 3, 4, 5 de reglementarea fiecărui ciclu alternat de 5 ani, cheltuielile materiale, cheltuielile cu personalul, cheltuielile de întreținere și exploatare a sistemului public de alimentare cu apă și de canalizare, cheltuielile de distribuire și administrative se ajustează reieșind din factorii de influență conform formulei:

$$CM_n = CM_0 \times \prod_{i=1}^n [(1 + IPCM_n - 0,2IPCM_n) \times (1 + \Delta LR_n)]$$

$$CP_n = CP_0 \times \prod_{i=1}^n [(1 + IPCM_n - 0,2IPCM_n) \times (1 + \Delta LR_n)]$$

$$CIE_n = CIE_0 \times \prod_{i=1}^n (1 + IPCM_n - 0,2IPCM_n)$$

$$CAD_n = CAD_0 \times \prod_{i=1}^n [(1 + IPCM_n - 0,2IPCM_n)]$$

unde:

$IPCM_n$ - indicele prețurilor de consum mediu anual în Republica Moldova în anul de reglementare „n”. La determinarea tarifelor pentru anul de reglementare „n” se ia în considerație indicele prețurilor de consum mediu anual prognozat de Ministerul Economiei și Infrastructurii. La determinarea devierilor tarifare pentru anul de reglementare „n-1” se ia în considerație indicele

prețurilor de consum mediu anual publicat de Biroul Național de Statistică pentru anul de reglementare „n-1”;

0,2 IPCM_n – indicele care prevede creșterea eficienței operatorilor care furnizează/prestează serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare pentru reducerea consumurilor de materiale;

ΔLR_n – modificarea lungimii rețelelor publice de alimentare cu apă (canalizare) în anul „n”, care se determină:

$$\Delta LR_n = \frac{LR_n - LR_{n-1}}{LR_{n-1}}$$

unde:

LR_n - lungimea rețelelor de apă (canalizare) în anul de reglementare „n” la situația de 1 ianuarie;

LR_{n-1} - lungimea rețelelor de apă (canalizare) în anul precedent la situația de 1 ianuarie.

În cazul modificării lungimii rețelelor fără modificarea schemei de state, la ajustarea cheltuielilor cu personalul coeficientul ΔLR_n nu se va aplica.

37. Cheltuielile privind amortizarea mijloacelor fixe și a imobilizărilor necorporale aferente furnizării/prestării serviciului public de alimentare cu apă, de canalizare și epurare a apelor uzate în fiecare an de reglementare „n” se determină conform formulei:

$$CAI_n = \sum_{i=1}^k \frac{VI_i}{DU_i}$$

unde:

VI_n – valoarea, la costul de intrare inițial a mijloacelor fixe și a imobilizărilor necorporale amortizabile ale operatorului de categoria „i” în anul de reglementare „n” pe care le deține cu drept de proprietate diminuată cu valoarea reziduală estimată. La determinarea tarifelor în valoarea mijloacelor fixe și imobilizărilor necorporale nu se includ:

- valorile mijloacelor fixe care sunt parte componentă a infrastructurii tehnico-edilitare a unităților administrativ-teritoriale, fiind bunuri de interes și folosință publică și aparțin, prin natura lor sau potrivit Legii nr.303/2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, domeniului public al unităților administrativ-teritoriale și sunt supuse regimului juridic al proprietății publice în conformitate cu Legea nr.29/2018 privind delimitarea proprietății publice;

- valorile imobilizărilor date în locațiune, a obiectelor locative, de menire social-culturală și altor imobilizări care nu sunt destinate serviciului public de alimentare cu apă, de canalizare și epurare a apelor uzate;

- mijloacele fixe conservate și aflate în curs de execuție;

- mijloacele fixe și imobilizările necorporale finanțate din donații, procurate din contul subvențiilor și alocațiilor acordate de către autoritățile administrației publice centrale și locale, transmise operatorului cu titlu gratuit sau în deservire tehnică (în cazul gestiunii delegate);

- mijloacele fixe finanțate din contul tarifelor de racordare;

- mijloacele fixe și imobilizările necorporale procurate sau create în afara planurilor de investiții aprobate de autoritățile administrației publice locale sau de către Agenție, după caz.

DU_i - durata de utilizare a mijloacelor fixe și a imobilizărilor necorporale amortizabile ale operatorului de categoria „i”, care trebuie să corespundă duratei de viață utilă a imobilizărilor. Totodată, această durată nu poate fi mai mică decât durata de funcționare utilă indicată în Catalogul mijloacelor fixe și activelor nemateriale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 338 din 21 martie 2003 (*Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr.62-66, art. 379*). Categoriile „i” se formează prin gruparea imobilizărilor cu durată de utilizare identică din punct de vedere economic.

38. Pentru alocarea corectă a cheltuielilor privind amortizarea mijloacelor fixe și a imobilizărilor necorporale pe tipurile concrete de servicii furnizate/prestare, operatorii serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare sunt obligați să divizeze mijloacele fixe și imobilizările necorporale amortizabile și să calculeze amortizarea în funcție de utilizarea sau apartenența acestora serviciilor furnizate/prestate (alimentare cu apă tehnologică, apă potabilă, de producere și/sau de transportare a apei în vederea redistribuirii, serviciul de canalizare și de epurare a apelor uzate). În acest caz amortizarea mijloacelor fixe și a imobilizărilor necorporale care nu pot fi divizate direct la tipul de serviciu furnizat/prestat, celor care se utilizează în comun, sunt de gen auxiliar, de distribuire și administrative se divizează între tipurile de servicii furnizate/prestate după cum urmează:

a) cheltuielile privind amortizarea mijloacelor fixe și a imobilizărilor necorporale utilizate în comun pentru captarea, pomparea, transportarea și tratarea (prima treaptă) a apei brute se repartizează între serviciul public de alimentare cu apă tehnologică și apă potabilă conform normelor de repartizare determinate în baza volumelor respective de apă furnizate consumatorilor;

b) cheltuielile privind amortizarea mijloacelor fixe și a imobilizărilor necorporale care se utilizează de operator pentru desfășurarea și altor activități sau furnizării de alte tipuri de servicii decât cele de alimentare cu apă și de canalizare, și amortizarea mijloacelor fixe și a imobilizărilor necorporale ale serviciilor de gen auxiliar, de distribuire și administrative se repartizează între activitățile practicate și serviciile furnizate/prestate, precum și între serviciul public de alimentare cu apă potabilă, apă tehnologică, serviciul de canalizare și epurare a apelor uzate, proporțional veniturilor obținute de la desfășurarea activităților sau furnizarea/prestarea serviciilor în anul de reglementare „n-1”.

39. Cheltuielile legate de procurarea apei de la alte persoane se determină, conform formulei:

$$CAP_n = \sum VAPP_n \times TAP_n$$

unde:

$VAPP_n$ - volumul apei procurate de la alte persoane, mii m³;

TAP_n – tariful sau prețul de procurare a apei de la alte persoane în anul „n”, fără TVA.

40. Dat fiind că costul energiei electrice deține o pondere semnificativă în totalul de cheltuieli ale operatorilor, precum și dependența acestuia de factori care nu totdeauna pot fi controlați de operator, prezenta Metodologie prevede ca, la calcularea tarifelor, cheltuielile pentru energia electrică consumată se determină separat pentru fiecare an de reglementare, conform formulei:

$$CEE_n = \sum_{j=1}^k (W\alpha_n^j + kC \times (Wrif_n^j + Wrcf_n^j)) \times TE_n^j$$

unde:

$W\alpha_n^j$ – cantitatea de energie electrică activă consumată de operator în anul de reglementare „n” la locul de consum „j” în funcție de volumele apei captate, transportate, distribuite consumatorilor, a apelor uzate, configurația sistemului și regimului de lucru, kWh;

$Wrif_n^j$ – cantitatea de energie reactivă inductivă consumată în anul de reglementare „n” la locul de consum „j” în funcție de volumele apei captate, transportate, distribuite consumatorilor, a apelor uzate, configurația sistemului și regimului de lucru, determinată în conformitate cu Instrucțiunea privind calcularea consumului tehnologic de energie în rețeaua de distribuție în funcție de valoarea factorului de putere în instalațiile de utilizare ale consumatorilor, aprobată prin Hotărârea ANRE nr. 89 din 13 martie 2003, kVArh;

$Wrcf_n^j$ – cantitatea de energie reactivă capacitivă injectată în rețeaua electrică de distribuție de către instalațiile electrice ale operatorului în anul de reglementare „n” la locul de consum „j” în funcție de volumele apei captate, transportate, distribuite consumatorilor, a apelor uzate, configurația sistemului și regimului de lucru, determinată în conformitate cu Instrucțiunea privind calcularea

consumului tehnologic de energie în rețeaua de distribuție în funcție de valoarea factorului de putere în instalațiile de utilizare ale consumatorilor, aprobată prin Hotărârea ANRE nr. 89 din 13 martie 2003, kVArh;

TE_n^j – tariful la energia electrică în anul de reglementare „n” în locul de consum „j”, lei/kWh;

kC – coeficientul de conversie a energiei reactive în energie activă, kWh/kVArh. $kC=0,1$ kWh/kVArh.

41. În redevență (RDV_n) se include plata pentru transmiterea dreptului de folosință a bunurilor domeniului public sau privat al unității administrativ-teritoriale conform Contractului de delegare a gestiunii serviciului public de alimentare cu apă și de canalizație încheiat între autoritatea publică locală/centrală și operator. Nivelul redevenței pentru concesionarea bunurilor aferente serviciului de alimentare cu apă și de canalizare se determină la nivelul calculat similar amortizării acestor bunuri prin metoda liniară. La determinarea redevenței se va lua în calcul doar bunurile mobile și imobile, proprietate publică sau privată a unităților administrativ-teritoriale care au fost înregistrate în Registrul obiectivelor de infrastructură tehnico-edilitară (Legea nr.150 din 14.07.2017 cu privire la Registrul obiectivelor de infrastructură tehnico-edilitară), aferente serviciului public de alimentare cu apă și canalizare.

Conform principiului costuri minime și eficiență maximă, suma dreptului de folosință a obiectului concesionat nu poate fi recuperat mai mult decât valoarea lui inițială.

42. Cheltuielile privind achiziționarea contoarelor pentru consumatorii casnici, aferente furnizării serviciului public de alimentare cu apă potabilă în anul de reglementare „n”, se reglementează conform prevederilor art. 26 din Legea privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare nr. 303 din 13 decembrie 2013, cu modificările ulterioare. Cheltuielile menționate se determină conform formulei:

$$CACap_n = \sum_{i=1}^k \frac{VCi_n}{DUi}$$

unde:

VCi_n – valoarea contoarelor, ce reprezintă prețul de achiziție a contoarelor conform contractului de vânzare-cumpărare (efectuat conform procedurilor prestabilite) încheiat dintre operator și furnizor pentru categoria „i” în anul de reglementare „n” pe care le deține operatorul cu drept de proprietate.

DUi - durata de utilizare a contoarelor de categoria „i” deținute de operator, care trebuie să corespundă duratei de viață utilă stabilită de producător. Totodată, această durată nu poate fi mai mică decât durata de funcționare utilă indicată în Catalogul mijloacelor fixe și activelor nemateriale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 338 din 21 martie 2003 (*Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr.62-66, art. 379*).

43. Cheltuielile de tratare a apelor uzate conform contractelor încheiate cu terțe părți pentru efectuarea tratării și epurării apelor uzate provenite din sistemele de canalizare gestionate de către operator, se determină conform formulei:

$$CTRau_n = \sum VAU_n \times TTE_n$$

unde:

VAU_n - volumul apei uzate livrate către terți din sistemele de canalizare gestionate de către operator pentru tratare și epurare, mii m³;

TTE_n – tariful sau prețul pentru tratarea și epurarea apei uzate aplicat de terțe persoane în anul „n”, fără TVA.

44. Alte cheltuieli operaționale aferent furnizării/prestării serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare în anul de reglementare „n” reprezintă plata regulatorie și fondul de rulment

necesar pentru furnizarea/prestarea serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, și se determină conform formulei:

$$AC_n = TA_n + TVA_n + AIT_n + PR_n + FR_n$$

unde:

TA_n - cheltuielile operatorului în anul de reglementare „n” aferente *plății taxei pentru apa extrasă* (captată) din fondul apei se determină reieșind din cota taxei pentru apă, conform Codului fiscal al Republicii Moldova, și volumul apelor necesar de a fi extrase (captate) cu excepția celor pentru care nu se aplică taxa pentru apă, conform prevederilor Codului fiscal. Astfel, la determinarea tarifelor pentru fiecare an de reglementare „n”, cheltuielile operatorului aferente plății taxei pentru apă se va determina după cum urmează:

$$TAA_n = CTA_n \times (VAC_n - VACS_n)$$

unde:

CTA_n – cuantumul taxei pentru apa extrasă (captată) din fondul apelor în anul de reglementare „n”, lei/m³;

VAC_n - volumul de apă necesară de a fi extrasă (captată) din fondul apelor în anul de reglementare „n” pentru alimentarea tuturor consumatorilor cu apă tehnologică și apă potabilă, mii m³, care se determină conform formulei:

$$VAC_n = VAP_n + VAT_n + CTP_n - VAPP_n$$

unde:

CTP_n – consumul tehnologic și pierderile de apă în sistemul public de alimentare cu apă, aprobate în modul stabilit de Agenție, mii m³;

$VACS_n$ – volumul de apă necesar de a fi extrasă (captată) din fondul apei dar pentru care, conform Codului fiscal, nu se aplică taxa pentru apă, m³. Acest volum se determină conform formulei:

$$VACS_n = VAPS_n + VATS_n$$

unde:

$VATS_n$ și $VAPS_n$ – volumele de apă tehnologică și de apă potabilă furnizată în anul de reglementare „n” consumatorilor, dar pentru care, conform Codului Fiscal, nu se aplică taxa pentru apă, mii m³. Repartizarea cheltuielilor aferente plății taxei pentru apă între serviciul public de alimentare cu apă potabilă și de alimentare cu apă tehnologică se efectuează proporțional volumelor de apă respectivă furnizată consumatorilor în anul de reglementare „n”;

TVA_n – taxa pe valoarea adăugată care se raportează la cheltuieli în conformitate cu prevederile Codului fiscal;

AIT_n – alte impozite și taxe, unde se includ toate impozitele și taxele ce se atribuie la cheltuieli (cu excepția taxei pentru apă, taxei pe valoarea adăugată determinate ca elemente de cheltuieli separate), calculate și achitate de operator conform prevederilor Codului fiscal și a legislației din domeniul și administrate de Serviciul Fiscal de Stat.

Aceste impozite și taxe se determină în fiecare an de reglementare „n” reieșind din prevederile Codului fiscal în domeniul serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare.

Repartizarea acestor impozite și taxe totale ale operatorului între tipurile de activități și tipurile de servicii furnizate/prestate se efectuează proporțional veniturilor obținute de la desfășurarea activităților, a serviciilor reglementate furnizate/prestate consumatorilor în anul de reglementare „n-1”.

PR_n – plata regulatorie se calculează și se achită de operator aferentă activității de furnizare/prestare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare în anul de reglementare

„n” și se determină în conformitate cu prevederile Legii privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare nr. 303 din 13 decembrie 2013.

FR_n – alocația pentru fondul de rulment în anul de reglementate „n”. Alocația pentru fondul de rulment este destinată pentru acoperirea plăților dobânzilor la creditele bancare primite pe termen scurt în scopul acoperirii obligațiilor financiare pe termen scurt ale întreprinderii, formate ca rezultat al diferenței de timp dintre regimul de facturare-achitare a serviciilor reglementate aplicat de către titularul de licență față de consumatori, a plăților pentru bunurile și serviciile procurate de către titularul de licență în conformitate cu contractele semnate cu furnizorii, a obligațiilor față de bugetul public național în termeni stabiliți de legislație și a obligațiile față de personal în conformitate cu contractul colectiv de muncă.

Alocația la fondul de rulment se determină conform formulei:

$$FR_n = \frac{\alpha}{365} \times (CB_n + CEE_n + CIT_n) \times \frac{Rd_n}{100}$$

unde:

α – necesitatea de fonduri de rulment în anul „n”, exprimat în zile de facturări anuale. Pentru toți operatorii care furnizează serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, conform prezentei Metodologii $\alpha = 10$ zile.

Rd_n – rata medie la creditele noi acordare pe sistemul bancar pentru persoane juridice în monedă națională până la 12 luni în anul „n-1”, publicată de Banca Națională a Moldovei.

45. La determinarea tarifelor în calcule nu se includ următoarele cheltuieli:

a) aferente lucrărilor de construcție, reconstrucție, modernizare, reînnoire, achiziționare, montare și probare a imobilizărilor necorporale și corporale; valorificarea noilor obiective, secții și agregate; supravegherea de autor a organizațiilor de proiectare; reparațiile capitale ale imobilizărilor corporale care necesită de a fi capitalizate și alte investiții capitale, reparații capitale ale sistemelor de alimentare cu apă și canalizare ce nu aparțin operatorului, cheltuieli de conservare și de întreținere a mijloacelor fixe conservate, cu excepția mijloacelor fixe conservate în conformitate cu Regulamentul cu privire la conservarea și deconservarea bunurilor nefolosite în procesul tehnologic, aprobat de Ministerul Privatizării și Administrării Proprietății de Stat a Republicii Moldova nr. 537/03 din 25 martie 1998 (*Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1998, nr.111-113, art.222*), și necesare pentru asigurarea fiabilității furnizării/prestării serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare. Toate cheltuielile ce țin de investiții capitale prin tarif se recuperează doar prin amortizarea mijloacelor fixe și a imobilizărilor necorporale conform prevederilor punctului 22 din prezenta Metodologie;

b) aferente remedierii defectelor în lucrările de proiectare, construcție, reconstrucție, montaj (demontaj), revizie, remedierea defectelor utilajului și deteriorărilor, provocate din vina producătorilor, furnizorilor și întreprinderilor de transport;

c) pentru executarea lucrărilor de proiectare și construcție, pentru achiziționarea utilajului, repararea și întreținerea fondului de locuințe, a obiectivelor de menire social-culturală și a altor obiective ce nu se referă la sistemul public de alimentare cu apă și de canalizare;

d) pentru lucrările calificate ca ajutor pentru alte întreprinderi și organizații, atît în formă de servicii, cât și suport material sau financiar;

e) cheltuielile neproductive, rebuturi, delapidări, sancțiuni, amenzi, penalității și despăgubiri, acoperiri de lipsuri și de pierderi;

f) cheltuieli în scopuri filantropice și de sponsorizare;

g) cheltuieli pentru cercetări științifice și dezvoltare, care nu se capitalizează, ce nu au fost coordonate cu autoritatea administrației publice locale sau cu Agenția, după caz;

h) cheltuieli aferente creanțelor dubioase decontate;

- i) cheltuieli aferente constituirii provizioanelor pentru riscuri și cheltuieli, inclusiv pentru creanțe compromise;
- j) cheltuieli de protocol (reprezentanță) pentru frecventarea manifestațiilor culturale, reprezentațiilor teatralizate, alte cheltuieli similare efectuate în timpul sau în afara orelor de muncă;
- k) recompense unice;
- l) plăți suplimentare, ajutoare materiale, indemnizații, sporuri și compensații acordate salariaților, în afara celor prevăzute de Codul muncii;
- m) cheltuieli pentru burse de valori, organizații de intermediere și de altă natură administrativă, servicii de consultanță, asistență juridică;
- n) cheltuieli aferente organizării timpului liber și a odihnei salariaților, inclusiv și cheltuielile pentru măsuri corporative;
- o) cheltuieli nejustificate aferente desfășurării adunării generale a acționarilor;
- p) indemnizații curente calculate membrilor consiliului și comisiei de cenzori ale operatorului;
- q) cheltuieli de judecată și taxele de stat aferente;
- r) cheltuieli aferente asigurărilor benevole a personalului și a bunurilor materiale;
- s) alte cheltuieli ale operatorului ce nu țin de furnizarea/prestarea serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare și epurare a apelor uzate.

Secțiunea 6

Determinarea rentabilității

46. Prezenta Metodologie prevede determinarea rentabilității operatorilor sistemului public de alimentare cu apă și canalizare reieșind din cheltuielile reglementate necesare operatorului pentru desfășurarea activității de furnizare/prestare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare.

47. Rentabilitatea operatorului calculată în lei se determină pentru fiecare an de reglementare „n” separat pentru fiecare serviciu furnizat/prestat și se stabilește în mărime procentuală în baza formulelor:

- a) pentru serviciul public de alimentare cu apă potabilă:

$$RAP_n = CSAP_n \times R_n / 100$$

- b) pentru serviciul public de alimentare cu apă tehnologică:

$$RAT_n = CSAT_n \times R_n / 100$$

- c) pentru serviciul public de canalizare și epurare a apelor uzate:

$$RC_n = CSC_n \times R_n / 100$$

- d) pentru serviciul de producere și/sau de transportare a apei în vederea redistribuirii:

$$RPTA_n = CPTA_n \times R_n / 100$$

unde:

R_n – rata reglementată de rentabilitate. Rata de rentabilitate se stabilește în mărime de 3 % din cheltuielile operatorului aferente furnizării/prestării serviciului respectiv determinate conform prezentei Metodologiei .

48. Operatorul va utiliza cel puțin 50 % din rentabilitate pentru investiții în dezvoltarea, renovarea, reconstrucția și reînnoirea mijloacelor fixe și a imobilizărilor necorporale utilizate în activitatea de furnizare/prestare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare.

Secțiunea 7

Aprobarea, ajustarea și aplicarea cheltuielilor de bază și a tarifelor

49. Cheltuielile de bază și tarifele pentru serviciile publice de alimentare cu apă tehnologică, de alimentare cu apă potabilă, pentru serviciul de producere și/sau transportare a apei în vederea redistribuirii, pentru serviciul public de canalizare și epurare a apelor uzate se determină de către operatori, pentru fiecare an de reglementare „n” în conformitate cu prezenta Metodologie, și se prezintă:

a) Consiliilor locale – pentru examinare și aprobare, iar Agenției - spre examinare și avizare, a tarifelor pentru serviciul public de alimentare cu apă potabilă și pentru serviciul public de canalizare și epurare a apelor uzate furnizate de operatori la nivel de raion, municipiu și oraș;

b) Agenției - pentru examinare și aprobare a tarifelor pentru serviciul de alimentare cu apă tehnologică, pentru serviciul de producere și/sau transportare a apei în vederea redistribuirii, furnizat/prestat la nivel de raion, municipiu și oraș;

c) Agenției – pentru examinare și aprobare a tarifelor pentru serviciul public de alimentare cu apă potabilă și a tarifelor pentru serviciul public de canalizare și epurare a apelor uzate furnizat/prestat de operatori la nivel de raion, municipiu și oraș, în cazul când Consiliile locale respective au delegat Agenției dreptul deplin de aprobare a tarifelor;

d) Agenției - pentru examinare și aprobare a tarifelor pentru serviciul public de alimentare cu apă potabilă și pentru serviciul public de canalizare și epurare a apelor uzate, furnizate/prestate de operatori la nivel de raion, municipiu și oraș și care activează în condițiile unor acorduri sau contracte încheiate cu organismele financiare internaționale, ratificate sau aprobate de Parlament, Guvern sau de Consiliile locale;

e) Agenția aprobă, în termen de 15 zile calendaristice de la data adresării motivate de către operatori, tarifele pentru serviciul public de alimentare cu apă potabilă și tarifele pentru serviciul public de canalizare și epurare a apelor uzate furnizate/prestate de operatori la nivel de raion, municipiu și oraș, în cazul când Consiliul local nu a aprobat tarifele respective în termen de 60 de zile calendaristice de la data primirii de la Agenție a avizului.

50. Operatorul prezintă solicitarea de avizare/aprobare a cheltuielilor de bază în termen de 60 zile de la data obținerii licenței sau până la data finalizării duratei de aplicare a cheltuielilor de bază aprobate, iar solicitarea de avizare/aprobare a tarifelor – anual, până la 1 iunie, conform prezentei Metodologii.

51. La prezentarea calculelor tarifelor și a cheltuielilor de bază, operatorii vor respecta prevederile Regulamentului privind procedurile de prezentare și de examinare a cererilor titularilor de licențe privind prețurile și tarifele reglementate, aprobat prin Hotărârea Consiliului de Administrație a ANRE nr. 286/2018 din 17.10.2018.

52. Actualizarea tarifelor se va efectua anual, după prezentarea de către operator a situațiilor financiare pentru perioada de gestiune precedentă și a materialelor necesare pentru actualizarea tarifelor. Actualizarea anuală a tarifelor este efectuată în scopul determinării devierilor tarifare ale operatorului pentru anul „n-1”.

53. Devierile tarifare (*DVT*, *DVP*, *DVPT*, *DVC*) vor fi calculate pentru fiecare an de reglementare, integral pe operator și pe fiecare tip de activitate separat, pentru a reflecta impactul financiar al diferențelor dintre valorile luate în calcul la aprobarea tarifelor și cele înregistrate efectiv în anul de reglementare.

54. În cazul când Consiliile locale vor aproba tarife la un nivel mai redus decât cele prevăzute în avizul prezentat de Agenție, aceste devieri nu vor fi luate în calcul ca devieri tarifare (*DVT*, *DVP*, *DVPT*, *DVC*) ale operatorului.

55. În cazul în care operatorul într-un an nu va înainta solicitarea de modificare a tarifului, pentru anul în cauza nu se va efectua ajustarea cheltuielilor de bază în conformitate cu prezenta Metodologie.

56. Prezenta Metodologie prevede avizarea/aprobarea cheltuielilor de bază și a tarifelor separat pentru fiecare serviciu public furnizat/prestat (apă potabilă, apă tehnologică, producerea și/sau transportarea apei în vederea redistribuirii, canalizare și epurare a apelor uzate). Cheltuielile de bază și tarifele aprobate nu pot fi modificate de operator.

57. Operatorii sunt în drept să solicite actualizarea extraordinară a tarifelor pe parcursul anului de reglementare, dacă există factori obiectivi ce nu pot fi controlați de operator, și care duc la o deviere de 5 și mai mult la sută față de venitul reglementat, luat în calculul tarifelor aprobate pentru acest an de reglementare. În acest caz operatorii vor prezenta, în modul stabilit, o analiză detaliată a factorilor care justifică necesitatea ajustării extraordinare a tarifelor.

58. În tarifele pentru serviciile publice de alimentare cu apă, de canalizare și epurare a apelor uzate se includ doar cheltuielile aferente captării, filtrării, pompării, tratării, înmagazinării, transportării, distribuției și furnizării apei consumatorilor până la punctul de delimitare a sistemului public de alimentare cu apă de instalațiile interne de apă ale consumatorului, iar în cazul serviciului public de canalizare – doar cheltuielile aferente preluării și transportării apelor uzate, de la punctul de delimitare a instalațiilor interne de canalizare ale consumatorului de sistemul public de canalizare.

59. În cazul în care într-un anumit an, la nivel național, se va modifica cuantumul minim garantat al salariului în sectorul real, costurile aferente remunerării muncii, din anul respectiv, vor fi actualizate prin substituirea indicelui prețurilor de consum cu indicele creșterii medii anuale a cuantumului minim garantat al salariului în sectorul real.

60. Prezenta Metodologie prevede, că mijloacele obținute din includerea în tarifele pentru furnizarea/prestarea serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare a cheltuielilor privind amortizarea mijloacelor fixe și a imobilizărilor necorporale cât și redevența vor fi utilizate de operator pentru dezvoltare, reconstrucție, renovare, reînnoire și reparații capitale (cu capitalizare) a sistemului public de alimentare cu apă și de canalizare, precum și pentru rambursarea creditelor și împrumuturilor luate de operator în acest scop. În cazul când operatorul, va utiliza aceste mijloace în alte scopuri, autoritatea care aprobă tarifele va micșora cheltuielile privind amortizarea mijloacelor fixe și a imobilizărilor necorporale ale operatorului cât și valoarea redevenței, în cuantumul utilizării acestora în alte scopuri.

61. Prezenta Metodologie prevede, că cheltuielile materiale și cele de întreținere și exploatare a sistemului public de alimentare cu apă și canalizare să fie utilizate de către operator doar după destinație. În cazul neutilizării acestora, utilizării în alte scopuri sau diminuării în urma efectuării investițiilor, autoritatea care aprobă tarifele va micșora aceste cheltuieli ale operatorului în anul următor în cuantumurile respective.

62. Mijloacele financiare în mărimea alocației pentru fondul de rulment incluse în tarif vor fi utilizate de titularul de licență doar în scopul prevăzut la punctul 45 al prezentei Metodologii. În cazul neutilizării sau utilizării acestor mijloace în alte scopuri, venitul total reglementat pentru anul următor de reglementare se va diminua, în cuantumul mijloacelor neutilizate conform destinației.

63. Cheltuielile de bază și tarifele aprobate de Consiliile locale se publică în mass-media locală și intră în vigoare din data publicării.

64. Cheltuielile de bază și tarifele aprobate de Agenție se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și intră în vigoare din data publicării.

65. Operatorii sunt obligați să afișeze la sediile lor tarifele aprobate și să le plaseze pe paginile web.